

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет фармацевтичний
Кафедра фармакології та фармакотерапії

ЕКСТРЕМАЛЬНА МЕДИЦИНА

(назва освітньої компоненти)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
освітньої компоненти**

підготовки	перший (бакалаврський) рівень (назва рівня вищої освіти)
галузі знань	22 Охорона здоров'я (шифр і назва галузі знань)
спеціальності	227 Фізична терапія, ерготерапія (код і найменування спеціальності)
освітньої програми	Фізична терапія (найменування освітньої програми)
спеціалізації	 (найменування освітньої програми)

2022 рік
рік створення

Робоча програма освітньої компоненти Екстремальна медицина спеціальності 227
Фізична терапія, ерготерапія освітньої програми Фізична терапія (3,10д) для
 здобувачів вищої освіти 4 курсу.

Розробники: ШТРИГОЛЬ Сергій, завідувач кафедри фармакології та
фармакотерапії, д.мед.н., професор
КІРЕЄВ Ігор, професор закладу вищої освіти кафедри фармакології та
фармакотерапії, д.мед.н., професор
РЯБОВА Оксана, доцент закладу вищої освіти кафедри фармакології та
фармакотерапії, к.мед.н., доцент
ЖАБОТИНСЬКА Наталія, доцент закладу вищої освіти кафедри
фармакології та фармакотерапії, к.мед.н., доцент

(вказати ПРІЗВИЩЕ, ім'я авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри фармакології та
фармакотерапії

Протокол від «23» серпня 2022 року № 1

Зав. кафедри

 (підпис)

проф. Сергій ШТРИГОЛЬ
 (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма схвалена на засіданні методичної профільної комісії з біомедичних
дисциплін

Протокол від «12» вересня 2022 року № 1

Голова профільної комісії

 (підпис)

проф. Надія КОНОНЕНКО
 (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис освітньої компоненти

Мова навчання: українська

Статус освітньої компоненти: вибіркова

Передумови вивчення освітньої компоненти: вивчення освітньої компоненти «Екстремальна медицина» спирається на базові знання, здобуті студентами під час вивчення таких освітніх компонент, як «Нормальна фізіологія людини», «Долікарська медична допомога у невідкладних станах», «Нормальна анатомія людини», «Біологічна хімія», «Патологічна анатомія», «Патологічна фізіологія».

Предметом вивчення освітньої компоненти «Екстремальна медицина» є невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, а також організація медичного забезпечення населення та організація і порядок проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення в екстремальних ситуаціях.

Інформаційний обсяг освітньої компоненти. На вивчення освітньої компоненти відводиться **90** годин **3** кредити ECTS

2. Мета та завдання освітньої компоненти

Метою викладання освітньої компоненти «Екстремальна медицина» є сформувати у студентів знання та вміння щодо надання домедичної допомоги в екстремальних ситуаціях, основ організації медичного забезпечення населення, порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення в умовах надзвичайних ситуацій.

Основними **завданнями** освітньої компоненти «Екстремальна медицина» є формування у студентів знань, умінь та навичок щодо оцінки стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях, надання домедичної допомоги постраждалим при невідкладних станах в умовах екстремальних ситуацій, основ організації медичного забезпечення населення, організації і порядку проведення лікувально-евакуаційних заходів серед цивільного населення при надзвичайних ситуаціях.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Освітня компонента «Екстремальна медицина» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей:**

- *інтегральна:*

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

- *загальні:*

ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних мотивів (міркувань).

ЗК 3. Навички особистісної взаємодії

ЗК 4. Здатність працювати в команді.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати новими знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, наукові, культурні цінності та досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області,

її місця у системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

- спеціальні (фахові, предметні):

ФК 1. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 3. Здатність трактувати фізіологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії.

ФК 4. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні та соціальні аспекти у практиці фізичної терапії.

ФК 5. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

ФК 11. Здатність адаптувати свою поточну діяльність до змінних умов.

ФК 15. Здатність володіти аналізом та вести дискусію на медико-біомедичні, соціальні теми, пов'язані з аспектам фізичної терапії.

ФК 16. Здатність впровадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

Інтегративні кінцеві *програми результати навчання* (ПРН), формуванню яких сприяє освітня компонента:

ПРН 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 11. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПРН 12. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПРН 14. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПРН 15. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПРН 17. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

ПРН 18. Застосовувати професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач освіти повинен *знати*:

- Знати етапи медичної евакуації у разі надзвичайної ситуації .
- Знати систему лікувально-евакуаційного забезпечення населення.
- Знати принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення.
- Знати законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу».
- Мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання домедичної допомоги.
- Мати спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органів та систем; алгоритми надання домедичної допомоги при невідкладних станах.

вміти:

- Вміти визначити невідкладні стани; принципи та тактику надання домедичної допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини.
- Вміти надавати домедичну допомогу при невідкладному стані.
володіти
- Проводити оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях.
- Вміти надавати домедичну допомогу постраждалим при основних невідкладних станах.

4. Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем.	пз	лаб.	с.р.		л	сем.	пз	лаб.	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Модуль 1. Екстремальна медицина												
Змістовий модуль 1. «Цивільний захист як система запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»							-					
Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	9	1		4		5						
Тема 2. Основи цивільного захисту населення	9			4		4						
Тема 3. Надзвичайні ситуації природного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	9	1		4		4						
Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	9	1		4		4						
Тема 5. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	8			4		4						
Тема 6. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки. <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	9	1		4		4						
Разом за змістовим модулем 1	53	4		24		25						

Змістовий модуль 2. «Організація медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій»												
Тема 7. Правові основи Державної служби медицини катастроф.	8			4		4						
Тема 8. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.	9	1		4		4						
Тема 9. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	9	1		4		4						
Тема 10. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів. <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	9	1		4		4						
Разом за змістовим модулем 2	35	3		16		16						
Семестровий залік з модуля	2	-	-	2	-	-						
Усього годин	90	7	-	42	-	41						

5. Зміст програми освітньої компоненти

МОДУЛЬ 1 «ЕКСРЕМАЛЬНА МЕДИЦИНА»

Змістовий модуль 1. «Цивільний захист як система запобігання і ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій»

Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Міжнародне гуманітарне право на захисті життя і здоров'я постраждалого населення. Конституція України про захист життя, здоров'я і безпеку людини. Кодекс цивільного захисту України. Закон «Про екстрену медичну допомогу». Державна політика у сфері забезпечення безпеки і захисту людей при надзвичайних ситуаціях. Єдина державна система цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, структура та режими її діяльності. Мета, завдання, принципи цивільного захисту населення і територій. Державна служба України з надзвичайних ситуацій (*ДСНС України*). Сили і засоби цивільного захисту. Поняття про надзвичайні ситуації. Класифікація та основні причини виникнення надзвичайних ситуацій в Україні.

Тема 2. Основи цивільного захисту населення. Оповіщення та інформування суб'єктів забезпечення цивільного захисту. Спостереження і контроль: об'єкти, сили і засоби, завдання у різних режимах функціонування єдиної системи захисту. Засоби індивідуального захисту населення, класифікація. Засоби захисту органів дихання, класифікація. Особливості захисту органів дихання у дітей. Засоби захисту шкіри. Засоби колективного захисту, їх призначення та класифікація. Правила

перебування у захисних спорудах. Поняття про карантин та обсервацію. Здійснення заходів екстреної і специфічної профілактики. Протиепідемічний режим. Планування діяльності, сили і засоби підрозділів психологічного забезпечення. Своєчасне застосування психопрофілактичних методів. Використання сучасних технологій психологічного впливу для нейтралізації негативного впливу на населення за умов НС.

Тема 3. Надзвичайні ситуації природного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Класифікація надзвичайних ситуацій природного характеру. Причини виникнення стихійних лих в Україні. Медико-санітарні наслідки стихійних лих. Домедична допомога постраждалим при різних пошкодженнях та травмах.

Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Класифікація надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Причини виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Медико-санітарні наслідки надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Домедична допомога постраждалим при різних пошкодженнях та травмах. Особливості надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортних пригодах.

Тема 5. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки. Класифікація надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру. Причини виникнення надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру. Медико-санітарні наслідки надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру. Допомога постраждалим. Заходи щодо попередження виникнення надзвичайних ситуацій соціально-політичного характеру.

Тема 6. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки. Причини та медико-санітарні наслідки аварій на радіаційно небезпечних об'єктах. Оцінка радіаційної обстановки в осередку надзвичайної ситуації. Прилади радіаційної розвідки. Засоби колективного, індивідуального та медичного захисту. Засоби колективного, індивідуального та медичного захисту. Класифікація хімічно небезпечних об'єктів. Причини та медико-санітарні наслідки аварій на хімічно небезпечних об'єктах. Оцінка хімічної обстановки в осередку надзвичайної ситуації. Прилади хімічної розвідки.

Контроль змістового модуля 1.

Змістовий модуль 2. «Організація медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій»

Тема 7. Правові основи Державної служби медицини катастроф. Нормативно-правові акти, що визначають організацію та діяльність ДСМК. Організація ДСМК. Сили та заклади ДСМК. Взаємодія ДСМК з іншими аварійно-рятувальними службами. Особливості організації медичного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій в країнах світу. Організація подачі інформації про надзвичайні ситуації у функціональній підсистемі Міністерства охорони здоров'я України у межах Урядової інформаційно-аналітичної системи з питань надзвичайних ситуацій. Планування заходів медичного забезпечення населення при надзвичайних ситуаціях. Структура плану та зміст його розділів. Організація медичного постачання формувань і закладів ДСМК.

Тема 8. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій. Мета і завдання лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру. Види і обсяги медичної допомоги. Медичне сортування. Домедична допомога, її зміст та обсяги. Етапи медичної евакуації ДСМК, їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 9. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення. Види і обсяги медичної допомоги. Застосування профілактичних медичних препаратів, проведення необхідних гігієнічних та інших заходів. Основи планування і застосування медичних сил і засобів на випадок НС. Організація навчання населення основним правилам захисту і навичкам надання першої медичної допомоги. Підготовка та перепідготовка медичних працівників з надання екстреної медичної допомоги. Етапи медичної евакуації служби медицини катастроф територіальних центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (СМК ТЦ ЕМД та МК), їх організація та завдання. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення при різних видах надзвичайних ситуацій. Особливості організації медичної допомоги дітям за умов надзвичайних ситуацій.

Тема 10. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів. Стькість роботи лікувального закладу у надзвичайних ситуаціях, основні елементи. Оцінка стійкості роботи лікувального закладу, залежно від особливостей його розміщення і діяльності та основні напрямки і необхідні заходи для її підвищення. Медико-технічне забезпечення стійкої роботи лікувальної установи у надзвичайних ситуаціях. Забезпечення; стійкої роботи лікувального закладу за умов надзвичайних ситуацій. Планування заходів цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів. Формування цивільного захисту лікувальних та фармацевтичних закладів, їх призначення, застосування та дії за сигналами оповіщення. Система екстреної евакуації. Організація медичного забезпечення нетранспортабельних хворих. Організація евакуації лікувальної установи та фармацевтичного закладу.

Контроль змістового модуля № 2.

Семестровий контроль модуля 1.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	1	
2	Тема 2. Основи цивільного захисту населення		
3	Тема 3. Надзвичайні ситуації природного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	1	
4	Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	1	
5	Тема 5. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки.		
6	Тема 6. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки	1	
7	Тема 7. Правові основи Державної служби медицини катастроф.	1	
8	Тема 8. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.		
9	Тема 9. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	1	
10	Тема 10. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів.	1	
Усього годин		7	

7. Теми семінарських занять

(непередбачено робочим навчальним планом)

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	4	
2	Тема 2. Основи цивільного захисту населення	4	
3	Тема 3. Надзвичайні ситуації природного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	4	
4	Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	4	

5	Тема 5. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	4	
6	Тема 6. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки. <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	4	
7	Тема 7. Правові основи Державної служби медицини катастроф.	4	
8	Тема 8. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.	4	
9	Тема 9. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	4	
10	Тема 10. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів. <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	4	
11	Семестровий залік з модуля	2	
Усього годин		42	

9. Теми лабораторних занять (непередбачено робочим навчальним планом)

10. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Нормативно-правові засади цивільного захисту в Україні. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій	5	
2	Тема 2. Основи цивільного захисту населення	4	
3	Тема 3. Надзвичайні ситуації природного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	4	
4	Тема 4. Надзвичайні ситуації техногенного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	4	
5	Тема 5. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру, їх медико-санітарні наслідки.	4	
6	Тема 6. Аварії на радіаційно небезпечних та хімічних об'єктах, їх медико-санітарні наслідки. <i>Контроль змістового модуля № 1</i>	4	
7	Тема 7. Правові основи Державної служби медицини катастроф.	4	
8	Тема 8. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення населення за умов надзвичайних ситуацій.	4	
9	Тема 9. Медичний, біологічний і психологічний захист, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення	4	
10	Тема 10. Організація цивільного захисту лікувальних і фармацевтичних закладів. <i>Контроль змістового модуля № 2</i>	4	
Усього годин		41	

Завдання для самостійної роботи

1. Автотранспортні катастрофи Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
2. Авіаційні катастрофи. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення.
3. Катастрофи на водному транспорті Особливості організації лікувально-евакуаційного

забезпечення.

4. Аварії на шахтах. Особливості організації лікувально-евакуаційного забезпечення
5. Медичне постачання в системі ДСМК. Визначення поняття та складові.
6. Медичні засоби, що використовуються населенням при надзвичайних ситуаціях. Класифікація.
7. Майно, що використовується для медичного постачання формувань і закладів ДСМК. Класифікація.
8. Медичне майно. Визначення поняття та класифікація.
9. Евакуація населення. Порядок проведення.
10. Сильнодіючі отруйні речовини (СДОР). Класифікація за клінічним проявом отруєння.
11. Сильнодіючі отруйні речовини. Види осередків ураження.
12. Алгоритми надання домедичної допомоги при різних невідкладних станах за умов надзвичайної ситуації.

Контроль самостійної роботи здобувачів вищої освіти здійснюється під час практичних занять у вигляді тестових завдань.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль включає перевірку теоретичних знань, виконання ситуаційних завдань та тести успішності навчання.

Модуль 1			
№ Практичного заняття	Оцінка	Кількість балів	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1			
Практичне заняття № 1-5	відмінно	3	Тести – 1 бал Усне опитування, виконання завдань – 2 бали
	добре/дуже добре	2,5	
	задовільно	2	
	незадовільно	0-1,5	
Практичне заняття № 6	відмінно	5	Тести – 2 бали Усне опитування, виконання завдань – 3 бали
	добре/дуже добре	4-4,5	
	задовільно	3-3,5	
	незадовільно	0-2,5	
Контроль змістового модуля № 1	відмінно	27-30	Тестові завдання – по 1 балу за тест
	добре/дуже добре	23-28	
	задовільно	18-22	
	незадовільно	0-17	
Всього за ЗМ 1		30-50	Поточні бали + КР ЗМ*1
Змістовий модуль 2			
Практичне заняття № 7-10	відмінно	5	Тести – 2 бали Усне опитування, виконання завдань – 3 бали
	добре/дуже добре	4-4,5	
	задовільно	3-3,5	
	незадовільно	0-2,5	
Контроль змістового модуля № 2	відмінно	27-30	Тестові завдання – по 1 балу за тест
	добре/дуже добре	23-28	
	задовільно	18-22	
	незадовільно	0-17	
Всього за ЗМ 2		30-50	Поточні бали + КР ЗМ2
Всього за Модуль 1		60-100	Поточні бали + ПМК*

* ЗМ – змістовий модуль

ОЦІНКА ЗА МОДУЛЬ

Рейтинг з дисципліни	Відсоток успішності	Рівень шкали ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90-100	90-100%	A	Відмінно	Зараховано

82-89	82-89%	В	Добре	Не зараховано
74-81	74-81%	С		
64-73	64-73%	Д	Задовільно	
60-63	60-63%	Е		
35-59	35-59%	FX	Незадовільно	
1-34	0-34%	F		

Оцінка «відмінно» за практичне заняття виставляється при умові свідомого, правильного і повного засвоєння матеріалу. Відповіді на теоретичні питання впевнені, аргументовані та логічні. Здобувач вищої освіти самостійно здатний застосувати знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та надав правильну відповідь на всі тести успішності навчання.

Оцінка «добре» виставляється за свідому і повну відповідь на теоретичні питання, але з деякими неточностями, які здобувач вищої освіти сам виправляє. Відповідь достатньо обґрунтована, незначне порушення послідовності. Здобувач вищої освіти самостійно, але з певною допомогою викладача здатний застосувати свої знання і вміння при виконанні ситуаційних завдань та надав правильну відповідь не менш ніж на 75 % тестів успішності навчання.

Оцінка «задовільно» виставляється за свідому, з незначними помилками відповідь на питання, які здобувач вищої освіти виправляє за допомогою викладача. Мають місце деякі порушення логічності і послідовності. Здобувач вищої освіти здатний самостійно застосувати знання і виконувати ситуаційні завдання за вказівками викладача та надав правильну відповідь не менш ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Оцінка «незадовільно» виставляється за відповідь з великими помилками і прогалинами, де мають місце лише фрагменти знань. Відсутність самостійності у використанні набутих знань і виконанні ситуаційних завдань та якщо надано правильну відповідь менше ніж на 60 % тестів успішності навчання.

Після вивчення освітньої компоненти «Екстремальна медицина» здобувачі вищої освіти повинні *знати*: етапи медичної евакуації у разі надзвичайної ситуації; систему лікувально-евакуаційного забезпечення населення; принципи організації та проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення; законодавчу базу щодо надання екстреної медичної допомоги, зокрема закон України «Про екстрену медичну допомогу»; мати спеціалізовані знання про невідкладні стани людини; принципи надання домедичної допомоги; спеціалізовані знання про будову тіла людини, її органів та систем; алгоритми надання домедичної допомоги при невідкладних станах; *вміти*: визначити невідкладні стани; принципи та тактику надання домедичної допомоги; провести організаційні та діагностичні заходи спрямовані на рятування та збереження життя людини; надавати домедичну допомогу при невідкладному стані; *володіти*: проводити оцінку стану постраждалих при надзвичайних ситуаціях; вміти надавати домедичну допомогу постраждалим при основних невідкладних станах.

12.Форми поточного та семестрового контролю успішності навчання

Поточний контроль здійснюється на підставі тестового контролю, усного опитування, виконання ситуаційних завдань за кожною темою та контролів змістових модулів з освітньої компоненти, до складу яких входять тестові завдання за всіма темами змістового модуля. Семестровий контроль проводиться у формі **семестрового заліку**.

13.Методичне забезпечення

1. Навчальна програма освітньої компоненти;
2. Робоча навчальна програма дисципліни;
3. Силабус;
4. Календарно-тематичні плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
5. Конспект та мультимедійні презентації лекцій з дисципліни;
6. Перелік теоретичних питань і завдань для поточного контролю;

7. Методичні вказівки з дисципліни для викладача;
8. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів;
9. Методичні рекомендації до аудиторної та позааудиторної самостійної роботи здобувачів вищої освіти;
10. Збірник тестових завдань до практичних занять.

14.Рекомендована література

Основна

1. Екстремальна медицина [Текст] : навч. посіб. для ВНЗ / А. А. Котвіцька [та ін.], 2014. - 124 с.
2. Олійник, Петро Володимирович. Комплектно-табельне оснащення військово-медичної служби [Текст] : навч. посіб. для фармац. ВНЗ і фармац. ф-тів мед. ВНЗ IV рівня акредитації / П. В. Олійник, 2006. - 368 с.

Допоміжна

1. Закон України “Про екстрену медичну допомогу”, від 05.07. 2012 р. №5081-VI.
2. Екстрена медична допомога травмованим на догоспітальному етапі: навчальний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін.] – Київ. – 2016 – 400 с.
3. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти): навчальний посібник / Всеукраїнська громадська організація «Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстренної медичної допомоги». – Донецьк: Ландон-XXI, 2014. – 320 с.
4. Екстрена медична допомога (до госпітальні протоколи): посібник // за редакцією професора О.В. Богомолець, професора Г.Г. Роціна. – Київ. Юстон. – 2016. – 212 с.
5. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції): Методичний посібник / [В.О. Крилюк, С.О. Гур’єв, А.А. Гудима та ін.] – К.: НВП "Інтерсервіс", 2014. – 84 с.
6. Перша долікарська допомога / Андрющенко В.П., Кушта Ю.Ф., Андрющенко Д.В. – Львів, Львівський національний медичний університет, - 2011. – 351 с.
7. Перша долікарська допомога: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / І.В. Кіреєв, О.О. Рябова, Н.В. Жаботинська та ін. ; за ред. І.В. Кіреєва. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2016. — 208 с.

15.Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

1. Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах [Електронний ресурс] : наказ МОЗ України від 09.03.2022 № 441. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0356-22#Text>
2. НФаУ. Дистанційне навчання [Електронний ресурс] / Національний Фармацевтичний Університет. – Режим доступу : <http://pharmel.kharkiv.edu/>
3. Сайт кафедри фармакології та фармакотерапії <https://pharmacolpharmacother.nuph.edu.ua/>
4. Бібліотека НФаУ: <https://lib.nuph.edu.ua/>